

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie, drukiem garnont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Ofiary na dotkniętych powodzią.)

Na wsparcie dotkniętych powodzią mieszkańców innych krajów koronnych wpłynęło do *gr. kat. konsystorza metropolitalnego*, a mianowicie z dekanatu Husiatyńskiego 25 zł. 45 c., a z dekanatu Lwowskiego 2 zł. 50 c. — razem 27 zł. 95 c.; zaś w powiecie *Nadwórniańskim* złożono na ten cel 11 zł. w. a.

Gmina *Boniszyn* w obwodzie złoczowskim, która należała dotąd do szkoły w Chleczycach, obowiązała się dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie, wystawić budynek szkolny, sprawić wszelkie potrzebne porządki i równie jak budynek utrzymywać zawsze w dobrym stanie, czuwać nad czystością szkoły, dostarczać potrzebnego na opał szkoły drzewa, i płacić każdemu nauczycielowi, który ma pełnić oraz służbę diaka, rocznie 75 zł. w. a. gotówka z dodatkiem 5 mierzyc jęczmienia w ziarnie.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim, podaje c. k. galic. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Cześć nieurzędowa.

Monarchia Austryacka

Lwów, 25. sierpnia. *Dziennik polski* w numerze 186 z dnia 13go b. m. umieścił artykuł o niedostatecznym wydawaniu zdawkowej monety papierowej, i o postępowaniu c. k. kasy przy zmienianiu banknotów na dziesiątaki papierowe, który to artykuł wymaga sprostowania w celu objaśnienia publiczności.

Przyczyny, dla której c. k. kasy wymaganiom publiczności o zmienianie banknotów na dziesiątaki papierowe nie zawsze w zupełności odpowiedzieć mogą, w tem jedynie szukać należy, że wydawanie zdawkowej monety papierowej we wszystkich krajach koronnych, jak powszechnie wiadomo, na sumę 12 milionów złr. prawnie ograniczonem zostało, z którego to powodu c. k. kasy tylko o tyle w ową zdawkową monetę zaopatrzone być mogą, o ile powyższa suma, której przekroczyć nie wolno, na to wystarcza.

Ponieważ stronom za uszkodzone i zużyte dziesiątaki papierowe, do zamiany w c. k. kasach podane, nowe znaki pieniężne tego samego rodzaju wydane być muszą, więc mienianie banknotów na dziesiątaki papierowe o tyle tylko miejsce mieć może, o ile własne zasoby c. k. kas na to przyzwalają, a większe kwoty dziesiątaków papierowych, ze względu na właśnie nadmienione ograniczenia, pojedynczym stronom w drodze zamiany za banknoty wydane być nie mogą.

Właściwy zaś niedostatek monety zdawkowej istnieć nie może, ponieważ w Galicyi wschodniej w okrągłej sumie 650.000 zł. w dziesiątakah papierowych, i oprócz tego kilkakroć stotysięcy zł. w miedzianej monecie zdawkowej w obiegu się znajduje, a tutejszo-krajowe kasy w tę ostatnią monetę zdawkową dostatecznie są zaopatrzone, i wszelkim słusznym wymaganiom zadosyć uczynićy mogły, gdyby zadania publiczności nie były wyłącznie prawie skierowane na otrzymanie dziesiątaków papierowych.

Dominać także nie można, że przy większym natłoku stron, które zużyte dziesiątaki papierowe do zamiany podają, i tego samego dnia zaspokojone być nie mogą, tymże stronom dla ich własnego zabezpieczenia c. k. kasa rewersa na podane do zamiany kwoty wydaje, w którym to celu kasyer o nazwisku itd. dotyczącej strony wywieść się musi. Wpisanie tych dat do księgi kasowej i wydawanie wspomnianych rewersów mogło osobom, z przyczyną tego postępowania nie obznajomionym, dać powód do mylnego mniemania, że ze stronomi o dziesiątaki papierowe zgłaszającymi się, w c. k. kasie formalne protokoły się spisują.

Lwów, 25. sierpnia. (*Obchód urodzin cesarskich i nabożeństwo dziękczynne za wyzdrowienie Najjaśn. Pani.*)

O obchodzie uroczystości urodzin Jego Mości Cesarza, i o nabożeństwach dziękczynnych za wyzdrowienie Najjaśn. Pani otrzymujemy jeszcze następujące doniesienia z prowincyi:

Ze **Stanisławowa** donoszą, że tak w mieście obwodowem jako też w miasteczkach powiatowych obchodzono uroczystość urodzin Najjaśn. Pana solennem nabożeństwem, a reprezentacya miejska w **Haliczu** uchwaliła jednogłośnie na pamiątkę tego dnia wyznaczyć z kasy miejskiej tymczasowo na lat cztery stypendyum roczne w kwocie 80 zł. w. a. dla syna mieszczańskiego z Halicza, który ukończywszy nauki w tamtejszej szkole głównej, uczęszczać chce do wyższych zakładów naukowych. Również było w Stanisławowie na dniu 21. b. m. uroczyste nabożeństwo dziękczynne za wyzdrowienie Najjaśn. Pani z odśpiewaniem *Te Deum*, a obecni na tem nabożeństwie c. k. urzędnicy, wojskowość i licznie zebrana publiczność odśpiewali przy końcu hymnu ludu. Zaś wieczorem wypra-

wiło miasto z własnej chęci iluminacyę. Tego samego dnia było podobne nabożeństwo także w **Buczaczu** w tym samym obwodzie, a mianowicie w tamtejszym gr. kat. kościele parafialnym, na którym byli obecni wszyscy c. k. urzędnicy.

Z równą uroczystością obchodził urodziny cesarskie także obwód tarnopolski. W samym mieście **Tarnopolu** po nabożeństwie kościelnem uraczyła gmina miejska załogę tamtejszą mięsem, wódką i piwem, a w **Trembowli** wyprawiła ludność wieczorem iluminacyę i na okolicznych górach palono ognie radośne.

Nakoniec odprawiono jeszcze nabożeństwa dziękczynne za wyzdrowienie Najjaśn. Pani:

W **Żółkwi** na dniu 21. b. m. w rz. kat. kościele parafialnym, z odśpiewaniem *Te Deum* i hymnu ludu, przy której to sposobności objawiła ludność miejska swoją radość i przywiązanie do panującej rodziny iluminacyą i pochodem z faglami, a reprezentacya miejska i kilku obywateli zamożniejszych uraczyli załogę piwem, chlebem i winem.

W **Mościskach** w obwodzie przemyskim, na dniu 18. i 19. b. m. w kościołach parafialnych obudwu obrządków i w bożnicy żydowskiej z odśpiewaniem hymnu ludu i stosownymi do uroczystości przemowami przełożonego gminy izraelskiej Barbo, i gr. k. plebana księdza Wołoszczaka, i

W **Czortkowie** na dniu 21. b. m. w obudwu kościołach parafialnych i w bożnicy żydowskiej, przyczem byli obecni nietylko miejscowi c. k. urzędnicy i reprezentanci gmin, ale także znaczna liczba pobożnych z miasta i z okolicy.

(*Sprawa majątku uniwersytetu Jagiellońskiego.*)

Kraków, 21. sierpnia. *Czas donosi:* Dowiadujemy się, że właśnie senat akademicki uniwersytetu Jagiellońskiego zajmuje się z polecenia ministerstwa stanu wygotowaniem materyałów do instruceyi, jaką ma otrzymać komisarz rządowy, który przez rząd austriacki wyznaczonym jest do zasiadania w komisyi, mającej się zająć w Warszawie lub może w Krakowie windykacya majątku uniwersytetu Jagiellońskiego. Komisarzem rządowym, który w tej komisyi zasiadać będzie ze strony Austrii, wyznaczony został jak slychać X Schindler, kanonik katedralny kapituły Krakowskiej, rada tajny i były prezes senatu krakowskiego. Oprócz tego senat ma przysposobić wszelkie do tego przedmiotu odnoszące się materyały i akta tudzież dokumenta. Przed kilkoma miesiącami p. minister stanu oznajmił był w izbie deputowanych rady państwa z powodu obrad nad budżetem oświecenia, iż komisya mieszana, w której zasiadać będą komisarze ze strony rządu austriackiego i rządu Królestwa Polskiego, zbadać ma i ostatecznie załatwić przedmiot majątku uniwersytetu Jagiellońskiego tyczący się. Senat akademicki gorliwie się zajął skutecznieniem poleceń w tym względzie otrzymanych; spodziewać się więc należy, że pomieniona komisya niezadługo będzie mogła przystąpić do dzieła.

Wiedeń, 24. sierpnia. (*Nowiny dworu. — Przejazd dyplomatów. — Pogrzeb generała Prochaski. — Instytut kredytowy w Węgrzech.*)

Jego Mość Cesarz był wczoraj zrana na manewrze polowej w obozie pod Wimpasing. Poczem udał się do Reichenau, a w poniedziałek zrana spodziewany jest z powrotem w Wiedniu.

Kancelerz nadworny hr. Forgach wyjeżdża w poniedziałek na kilka dni na polowanie. Minister wojny hr. Degenfeld wyjechał wczoraj za ośmiodniowym urlopem. Poseł banowerski baron Stockhausen odjechał wczoraj do rodzinnego kraju, a c. k. pełnomocnik w Paryżu baron Hülsenau do Paryża.

— Pogrzeb generała kawalerii barona Prochaski, tajnego radcy i właściciela pułku piechoty, odbył się wczoraj po południu o godzinie trzeciej ze zwykłymi honorami wojskowemi.

Ungar. Nachr. ogłosiły następujący telegram wysłany przez kr. węgierskiego kanclerza nadwornego do Jego Excelencyi namiestnika hr. Pallfy w Budzie:

Wiedeń, 22. sierpnia. Jego ces. Mość raczył w dniu Ś. Szczepana patrona naszego kraju, najmiłostwiej zezwolić na założenie instytutu kredytowego ziemskiego dla Węgier.

Praga, 22. sierpnia. (*Demonstracya. — Exces.*)

Demonstracya narodowa na cześć zmarłego Hawliczka odbyła się w Borau dn. 19. b. m. bez żadnego zaburzenia. Miasteczko Borau było przyozdobione dwoma bramami honorowemi, z których jedna miała napis: „Nepopustime.“ Na domach powiewały gierlandy i sztandary, z tych niektóre dość wielkie w narodowych kolorach czeskich. Zebrało się około 10.000 osób, między niemi znajdował się także książę Rudolf Taxis, deputowany rady państwa, Zeleny i kilku dżputowanych sejmowych. Uroczystość zaczęła się o wpół do 11. procesyą stowarzyszenia gimnastycznego i muzycznego do kościoła. Po requiem nastąpiła deklamacya poematu, potem mowa, którą okrzykami „Slawa“ przyjęto. Odślonięto wreszcie pomnik, i na tem skończyła się uroczystość z przyczyną nagłej ulewy. Biesiady narodowej pod gołem niebem musiano zaniechać. Jeden z pi-

sarzy czeskich chciał jeszcze koniecznie mieć mowę, ale niektórzy członkowie stowarzyszenia gimnastycznego oparli się temu skutecznie. Pomiedzy druga a trzecią godziną popołudniu goście rozjechali się spokojnie.

Francya.

Paryż, 22. sierpnia. (*Przemarsz wojsk do Meksyku. — Otwarcie drogi żelaznej w Algierji. — Choroba H. Verneta. — Zaprzeczenie „Constitutionnela”. — Tenże dziennik o traktacie handlowym prusko-francuskim.*)

Przemarsz wojsk do Meksyku przeznaczonych już się rozpoczął. Wojska te udają się do Cherbourga, zkad odpłynąć mają między 16. września a 4. października. Statki „Yonne” i „Turenne”, na których pokładzie znajduje się generał Forey i główny sztab jego, przybyły dnia 4. sierpnia do Teneryfki. Drogę z Cherbourga do Teneryfki odbyły szczęśliwie i spieszenie; zasługuje zaś na uwagę, że z wielkiej liczby koni które się na tych statkach znajdują, żaden nie zginął. Dwa okręty liniowe „Eylan” i „Imperial” wiozące na swych pokładach 2000 Zuawów, przybyły dnia 23. lipca do Fort-de-France, na wyspie Martynice, i zaraz odpłynęły do Vera Cruz.

Dnia 15 sierpnia otworzono w Algierji drogę żelazną z Algieru do Blidab. Gubernator Algierji, marszałek Pelissier, książe Małachowy, generał Martimprey, członkowie rady zawiadowczej i wszystkie władze cywilne i wojskowe były obecne przy uroczystym otwarciu. Za przybyciem do Blidab, mer tamtejszy powitał księcia Małachowy krótkimi słowy, na co tenże odpowiedzieć chciał, lecz wystrzwały z dział głos jego przygłuszyły. Powiedział więc tylko, że pierwszy to raz w życiu strzały działowe są mu nieprzyjemne.

Sławny malarz Heracy Veruet gwałtownie zachorował, i zachodzi obawa o jego życie. Przebył on bolesną operację, i dotąd jeszcze nie wyszedł z niebezpieczeństwa.

La France z dnia 21. sierpnia umieściła telegram z Rzymu z doniesieniem, iż poseł francuski, margrabia de Lavalette, zapewnił Ojca św., iż Francya w każdym przypadku stanie w obronie posiadłości papieskich. Nazajutrz *Constitutionnel* zaprzeczył wyraźnie i z wyższego upowaznienia prawdziwość powyższej depeszy telegraficznej. Oświadczenie, które depesza kładzie z ust p. de Lavalette, przeciwnie było polityce, którą on reprezentuje. Zaprzeczenie *Constitutionnela* wywołało ognisty artykuł dziennika *La France*, powtarzającego znów, że jeżeli Francya bronila dawniej świeckiej władzy Papieża przez uczucie swego powołania, to teraz czynić to winna przez uczucie honoru w obec pogroźek Garibaldi. Żwawe kłótnie między dwoma temi dziennikami zajmują mocno świat polityczny w Paryżu, obadwa bowiem mają styczność w wyższych sferach rządu cesarskiego.

Constitutionnel zamieścił artykuł, w którym wzywa Prusy, ażeby stały niezachwianie przy traktacie z Francyą zawartym, inne zaś członki związku cłowego niezawodnie do niego przystąpią, pomimo obecnego chwilowego oporu Bawaryi, Wirtembergu i kilku innych państw pomniejszych, bo obawa rozbitcia związku cłowego pokona z czasem wszystkie inne względy. Co do Austrii, to według *Constitutionnela* albo jest w stanie wytrzymać konkurencję związku cłowego i Francyi, albo też nie jest w stanie. W pierwszym przypadku przystąpi i ona do traktatu handlowego prusko-francuskiego, w drugim zaś razie nie może wymagać, ażeby Prusy i związek cłowy nie ułatwiły sobie stosunków handlowych z Francyą, dlatego, że przemysł austriacki w tyle jeszcze pozostał. Innego dylema dla niej nie ma.

Niemcy.

Hannover, 21. sierpnia. (*Rozporządzenie Króla hanowerskiego względem nowego katechizmu. — Sprostowanie doniesień Północnej powszechnej gazety.*)

Dziennik urzędowy zamieścił następujące rozporządzenie względem katechizmu ewangelicko-luterskiego: „Grzegorz piąty. Ofiarując pod d. 14. sierpnia b. r. poddany naszym ewangelicko-luterskiego wyznania „katechizm doktora Marcina Lutra z objaśnieniami”, byliśmy mocno przekonani, iż dar ten z wdzięcznością przyjęty będzie. Nie mogliśmy o tem powątpiewać, będąc według zasad reformacji dziś jeszcze przekonani, iż nowy ten katechizm zawiera czystą prawdę ewangeliczną, wypowiedzianą stosownie do luterskiego wyznania.

„Teraz dowiadujemy się z wielką przykrością, iż wielka część poddanych naszych ewangelicko-luterskiego wyznania, w przywiązaniu swem do dawnego po ojcach odziedziczonych katechizmu, waha się przyjąć dar ofiarowany i nie zgadzając się z niektórymi doktrynami nowego katechizmu, sady, iż wiara ewangelicka jest zagrożona i sunięcia w niepokój wprowadzone.”

„My zaś pragniemy szanować wszelkie przekonanie sumienia, pragniemy utrzymać pokój kościoła i nie chcemy przymusem zaprowadzić błogosławieństwa, które tylko ochoczo przyjęte skuteczne być może.”

„Z tego powodu uchylony zostaje nakaz powszechnego zaprowadzenia nowego katechizmu, i tenże tam tylko użyty być ma, gdzie chętnie przyjęty został.”

Dau w Goslarze d. 19. sierpnia 1862.

Jerzy Król.

V. Brandis. Hr. Kielmansegge. v. Bar.

Berlińska *Nordeutsche allgemeine Zeitung* odwołuje teraz dawniej podaną wiadomość, iż ministrowie finansów, spraw zewne-

trzonych i wojny, wystąpią w komisji budżetowej z obszernym wywodem stanowiska rządu w kwestji budżetu wojskowego, co po odrzuceniu tego budżetu w komisji nastąpić już nie może. Teraz dziennik powyższy twierdzi, iż ministrowie z wywodem tym wystąpią przy rozprawach w plenum izby deputowanych rozpocząć się mających.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 21. sierpnia. (*Kondolencye dla margrabiego Wielopolskiego. — Proces Rylla. — Okólnik do zakładów naukowych. — Wydział pasportowy. — Rz. kat. seminarjum w Wilnie.*)

Najprzewielebniejszy arcybiskup metropolita warszawski ks. Feliński, po powrocie z wizyty archidiecezyi, odwiedził JW. naczelnika rządu cywilnego, okazując wyraz zgrozy nad powtórnym zamachem na jego życie i radości z jego ocalenia.

Od JW. wikaryusza apostolskiego administratora diecezji Kieleckiej, JW. naczelnik rządu cywilnego otrzymał list pisany w imieniu duchowieństwa tejże diecezji, w osnowie następującej:

„Jaśnie Wielmożny Panie!

Zbrodniczy zamach po dwakroć dokonywany na osobie JW. Margrabiego, najgłębsza przejął mnie i duchowieństwo boleścią i zgrozą. Krew się w zylach ścina na myśl o następstwach tak strasznego zamysłu, który obłąkanych do tak fatalnego popchnął kroku. Lecz ocalenie dwukrotnym Opatrzności cudem życia i zdrowia Jaśnie Wielmożnego Pana, tak ściśle spojenego z dobrem narodu, nappełniło nas tą radością pełną nadzieją i tem niezachwianem przekonaniem, że Bóg jest za narodem i kierunkiem JW. Pana i że tak widome wdanie się Ręki Najwyższego, odpierając ciosy ciemne i nierozważne, doda niepozytej mocy do wykonania wstępnych popraw, przez kraj za nader zbawienne ocenionych, oraz do dalszego wielkiego i sławnego trudu na drodze godności, oświaty, dobra i pomysłowości narodu.

Zanoszę więc wraz z duchowieństwem dziękczynne modły do stóp Pana nad Pańy za szczęśliwe ocalenie Jaśnie Wielmożnego naczelnika kraju, przytem błagalne o rozciągnięcie nad nim opieki swjej najskuteczniejszej opieki.

Przytem pozostaję Jaśnie Wielmożnego Pana najczestszym sługą:

Ks. Maciej Majerczak, wikaryusz Apostolski.”

Kielce d. 19. sierpnia 1862.

W sobotę, 11. (23.) sierpnia sądzonym będzie Ludwik Ryll, sprawca zamachu w d. 26. lipca (7. sierpnia) na życie JW. naczelnika rządu cywilnego, hrabiego Wielopolskiego Margrabiego Gonzaga Myszkowskiego. Przepięta sądzony będzie w komisji sądu wojennego przy cytadeli Aleksandrowskiej, z powodu, że podług zdania lekarzy, wezwanych dla zaopiniowania o stanie jego zdrowia, Ludwik Ryll, mimo znacznej ulgi w słabości, na jaką zapadł zaraz po aresztowaniu go, nie może być stawiony przed sądem publicznym.

Komisya rządowa wyznań religijnych i oświecenia publicznego wydała do wszystkich zwierzchników zakładów naukowych rozporządzenie osnowy następującej:

Powstarzające się zbrodnicze zamachy na życie osób u steru władzy stojących, równie napętlają boleścią i trwogą o przyszłość kraju ludzi pojedynczych, przewidujących, do jakich klęsk te przewrotne knowania doprowadzić mogą, jak i zasmucają władze krajowe, obowiązane czuwać, każda w swoim zakresie, aby wszelkie prawo było uszanowane, aby porządek społeczny nie był naruszony; od zachowania bowiem tego porządku, pokój rodzin, rozwój wszelkiej pracy i kwitnienie wszelkiej instytucji zależy. Jeżeli więc świętym jest obowiązkiem każdego pojedynczego obywatela potępiać występne teorie w imieniu ojczyzny propagowane; teorie, z których płynie szalony obłąd, ogarniający masy, prowadzący do fałszywych o dobru kraju wyobrażeń, nakazujący bezbożnie używać nawet zbrodni, ażeby to dobro osiągnąć, nie mniej świętym jest obowiązkiem władzy, upomnieć tych, co od niej wprost zależą, aby każdy wszelkimi siłami opierał się temu zgubnemu prądowi, który może umieść w jakąś ciemną i straszliwą przepaść wszystkie zasady, jakie kraj od wieków szanował; wszystkie uczucia, na których stoi moralność narodu; wszystkie nadzieje lepszej przyszłości, których ziszczenia serce każdego Polaka tak gorąco pragnie. W wypełnieniu tej powinności komisya rządowa wyznań i oświecenia publicznego odzywa się do wszystkich zwierzchników szkół i nauczycieli, przypominając im niebezpieczeństwo obecnej chwili i wagność ich stanowiska. Nauka, z której płyną zdrowe zasady, jest ich powołaniem; powaga wyższej myśli i lepszej rzeczy ludzkich znajomości, jest podstawą ich wpływu; trafny sąd o tem wszystkim, co społeczność ludzka podnosi, a co ją peniza, co dla niej jest marzeniem, a co prawda, co ją zabezpiecza, a co burzy, jest fundamentem tego zaufania, jakie ich otaczać powinno. Niech każde ich słowo dowodzi, że na wysokości tego stanowiska stoją; niech każde ich ocenienie obecnych wypadków napiętnowane będzie tą dojrzałością sadu, jakiej po nich oczekują ich znajomi, przyjaciele, władza edukacyjna; jakiej wymagać mają prawo rodzice, oddający im swe dzieci; jaka święta jest ich powinością względem tej młodzieży, której wyobraźnia rozbudza się wprzód niż rozum, którą odrzucić najłatwiej, na której też myśl niedoświadczona i pojęcia niedojrzałe, wicherzyciele polityczni najpierwej i najskuteczniej działać usiłują. Równie w kółkach domowych, jak i w zebraniach towarzyskich, każdy członek zgromadzenia nauczycielskiego znajdzie sposobność jawnie i głośno obja-

wić swój sposób zapatrywania się na ten nieszczęśliwy stan umysłów, do któregośmy doszli; każdy, nie tylko prostym oburzeniem, ale i rozumowaniem, opartem na niezbitej loice wypadków; powinien mieć odwagę przekonać, jeśli mu kogo przekonywać przyjdzie, że nigdy i nigdzie dobro kraju nie wyrosło ze zbrodni; że droga zawichrzeń, do pomysłowości powszechnej dojść niepodobna; że to zły i fałszywy patriotyzm, który prowadzi do zupełnej ruiny tej ziemi, którą każdy nade wszystko kochać, której pokoju, bezpieczeństwa, całości i kwitnienia pragnąć powinien.

Z powodu zwinienia urzędu Warszawskiego wojennego generał-gubernatora, wydział paszportowy b. kancelaryi Namiestnika w Królestwie, przeszedł pod bezpośredni zarząd dyrektora głównego przydziału w komisji rządowej spraw wewnętrznych.

Osoby zatem interesowane o udzielanie paszportów, podania swoje z dowodami na właściwym papierze stemplowym zechcą adresować do dyrektora głównego przydziału w komisji rządowej spraw wewnętrznych.

Najjaśniejszy Pan, w skutek wstawiennictwa Wileńskiego wojennego, oraz Grodzieńskiego i Kowieńskiego generał-gubernatora, na przedstawienie ministra spraw wewnętrznych, dn. 28. z. m. (v. s.) najwyższej rozkazał raczył: wyasygnować na budowę dwupiętrowej murowanej oficyny do gmachu Wileńskiego rzymsko katolickiego seminarium, 30 tysięcy rs., z kapitału zapomogowego duchowieństwa rzymsko-katolickiego.

Rosya.

Petersburg, 16. sierpnia. (Missa generała Launitza.)

Gas wied. pisze: Dowódca korpusu straży wewnętrznej generał jazdy Launitz został wysłany z umyślnymi zleceniami do Nizhenowgorodu i innych gybernii nad Wołgą. Otrzymał on wielkie pełnomocnictwo. Gubernatorowie prowincyi dostali polecenie być posłusznymi rozporządzeniom cesarskiego pełnomocnika, i udzielać mu skuteczną pomoc. Obwieszczenia ogłoszone w gubernialnej gazecie Nizhenowgorodzkiej świadczą, że generał przybywszy tam w czasie jarmarku, zaczął niebawem czynić z praw swoich użytek. Zarządził środki ostrożności, aby napływ ludzi z Rosyi, Polski i krajów wschodniej Azji, nie ułatwiał politycznych demonstracyi i zająć. Wzmocniono oddział straży policyjnej, i oddano wojsko pod rozkazy generała. To wszystko dowodzi, że jarmark w Nizhenowgorodzie, miał posłużyć do widoków politycznych, i że misja generała Launitza, skoncentrowanie wojska i straży policyjnej pod jego wodzą, najstosowniejszym była środkiem do zniweczenia i udaremnienia zbrodniczych zamiarów.

Turecja.

(Sprostowanie fałszywych wiadomości.)

Journal de Constantinople zwraca uwagę, że niektóre dzienniki w chwili, gdy wysoka Porta już przez konferencye, już w inny sposób dąży do uregulowania spraw serbskiej, podają korespondencye, które nie tylko nie wyjaśniają kwestyi, ale owszem nylne nadają jej znaczenie, i sytuacyę jako zagrażającą przedstawiają. Tak pewien korespondent utrzymuje, że Serbia powoła pod broń 154.000 ludzi, podczas gdy cała jej ludność nie przenosi 900.000. W końcu *Journal de Constantinople* zamyka swój artykuł następującemi słowy:

Rezultat konferencyi, które mają wykazać sprawiedliwą przychylność rządu tureckiego w Konstantynopolu dla sprawy serbskiej, nie jest dotąd wiadomy. Jakkolwiekbydz, można być mocno przekonany, że Turcja posiada na tyle prochu i wojska, ile potrzeba, aby jej postanowienia wykonane zostały, i że zapowiadane 154 000 wojska serbskiego nie zdołają zniweczyć istniejącego prawa i uszanowania dla niego.

Kronika.

(Zupełny odpust.) Proszeni jesteśmy ogłosić co następuje:

W następującą niedzielę t. j. dnia 31. sierpnia w kościele OO. Bernardynów udzielac będzie podczas sumy O. prowincyał zakon OO. Bernardynów błogosławieństwo papieskie z odpustem zupełnym, które od Ojca świętego, będąc na uroczystości kanonizacyi śś. męczenników japońskich w Rzymie, dla wiernych katolików stołecznego miasta Lwowa otrzymał.

Ktokolwiek więc pragnie dostąpić tego odpustu zupełnego, musi uprzednio spowiedź św. odprawić i po komunii św. pięć pacieryz za kościół katolicki a jeden pacieryz za Ojca świętego nabożnie odmówić, tudzież przy udzieleniu tegoż błogosławieństwa być obecnym.

(Kradzież kościelna) W nocy z 15. na 16. b. m. włzali się złodzieje do gr. kat. kościoła parafialnego w Nastasowie w obwodzie tarнопolskim, i skradli białych z patyną wartości 12 zł. i srebrny krzyż z wizerunkiem Zbawiciela wartości 50 zł.

(Pożar.) Znów mamy doniesienie o pożarze z obwodu Zółkiewskiego. We wsi Karczminie, należącej do powiatu Rawskiego, wszczął się ogień w nocy z 19. na 20. b. m. w szopie tamtejszego gr. kat. plebana, i pomimo najuważniejszego ratunku, zgorzały wszystkie zabudowania gospodarskie plebana z całym plonem tegorocznym, a oprócz tego także zabudowania gospodarskie dwóch sąsiednich właścicieli. Jest podejrzenie, że ogień był podłożony.

(Urodziny Arcyksięcia Rudolfa) były obchodzone w Reichenau w szczupłym i biednym familijem, ale przyniosły one nie mało radości dzieciom tanecznych mat i tanców, z których każde otrzymało w tym dniu struclik z srebrnym sznurkiem. Nastąpiła potem uczta dla tychże dzieci, którą gotował pan A. Hugo, redaktor „Jagdztg.“ przy pomocy pani Witmann, żony nauczyciela miej-

scowego. Następnie dzieci składały życzenia Najjaśniejszej Pani i Arcyksięciu, przyczem przypuszczono je do ucałowania ręki. Wesołe pląsy na murawie zakończyły uroczystość. Arcyksiążę otrzymał od swego dostojnego ojca na wianowanie kolej żelazną, małych rozmiarów, którą jest niezmiernie uradowany.

(Wychowanie ludowe.) Cesarz Francuzów wyznaczył premia za napisanie najlepszych rozpraw „o organizacyi i zarządzie szkół wiejskich.“ W skutek tego nadesłano 5940 dzieł, przedmiot ten traktujących, z których dwa najlepsze, szczegółowo rozebrane w raporcie ministra oświecenia publicznego, otrzymały po 1200 fr. nagrody, a ośm innych po 200 fr., wraz z wzmianką zaszczytną. Główna trudność w najlepszej organizacyi szkół wiejskich pochodzi, podług zdania ministra francuskiego, z nieregularnego uczęszczania uczniów do szkoły. Dla zaradzenia temu, autor najlepszej rozprawy proponuje wprowadzić środki przymusowe, tak jak w Szwajcaryi; autor zaś drugiej mniema, że cel ten najprędzej osiągnięty być może przez wdrażanie rodzicom obowiązku moralnego kształcenia swych dzieci. Obecnie we Francyi, we wszystkich szkołach, znajduje się 4.016.023 uczących się płci obojczy; w 1840 roku liczba uczących się wynosiła 2.881.679, a 1860 r. 3.322.423, czyli, że w ciągu lat jedenastu cyfra ta się prawie podwoiła.

(Konsumcyja piwa w Anglii.) Urzędowy wykaz, niedawno ogłoszony w Anglii, podaje ciekawe wiadomości o wyrobie i handlu piwa w tym kraju. W październiku w 1751 r. znajdowało się w Anglii i Szkocyi 2294 browarów i 64.923 szynków piwa; w Irlandyi 195 browarów i 28.933 szynków; czyli razem w połączonym Królestwie było 2489 browarów i 93.856 szynków piwa. Do fabrykacyi piwa użyto 14 1/2 milionów hektolitrow (11.328.125 korcy) słodu. W roku kończącym się 30. września 1861 wywieziono z połączonych Królestw Wielkiej Brytanii i Irlandii 365 tysięcy beczek piwa wartości 34.74.000 fr. Piwo to wysłano do Australii, Indyi angielskich, Ameryki angielskiej, Brazylii, Stanów zjednoczonych, Przylądka dobrej nadziei, wyspy śgo Maurycego i Francyi. Do Australii wysłano najwięcej, mianowicie 136.039 beczek, do Francyi najmniej 5498.

(Sprostowanie.) Do delegacyi wybranej przez radę miejską w sprawie poboru podatku konsumcyjnego należy radny Dr. Emil Pfeifer, nie zaś Juliusz Pfeifer, jak to mylnie podaliśmy we wczorajszym sprawozdaniu z posiedzenia rady miejskiej.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 25. sierpnia. Na naszym dzisiejszym targu były następujące przeciętne ceny: męc pszenicy (83 E) 4zł. 43c.; żyta (77 E) 2zł. 55c.; jęczmienia (65 E) 2zł. 46c.; owsa (51 E) 1zł. 47c.; hreczki 3zł. 2c.; kartofli 1zł. 5c.; — cetnar siana 1zł. 11c.; okłotów 61c. — Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Brzeżany. Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów na targach w obwodzie brzeżańskim od 1. do 15. sierpnia 1862.

	Miejsca targu											
	Brzeżany		Borsztyn		Chodorów		Przemysły		Podhajce		Rohatyn	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austriackiej											
Męc pszenicy . . .	3	23	3	70	4	.	3	70	3	42	3	75
„ żyta . . .	2	23	2	75	2	90	2	50	2	50	2	40
„ jęczmienia . . .	2	3	2	25	2	20	2	20	2	.	2	.
„ owsa . . .	1	53	1	50	1	70	1	60	1	55	1	30
„ hreczki . . .	2	77	3	10	.	.	2	80	2	90	2	40
„ kukurudzy	2	90	2	80	3	.
„ kartofli . . .	1	40	1	1	.	1	25
Cetnar siana . . .	1	.	1	10	1	15	1	.	1	50	.	95
„ węgry . . .	36
„ nasienia konieca	30	50
Sąg drzewa twardego . . .	4	50	6	20	6	40	6	.	6	72	5	4
„ miękkiego . . .	3	40	5	15	5	.	4	.	.	.	3	36
Funt mięsa węgłowego	14	.	13	.	12	.	14	.	12	.	12
Mas okowity	80	.	40	.	47	.	35	.	42	.	80

Ostatnie wiadomości.

Cata dzisiejsza poczta ogranicza się tylko na jednym telegramie z **Turynu** z 23. sierpnia, przynosi on jednak ważne wiadomości co do postępu wyprawy garibaldiowskiej. *Opinione* z dnia tego donosi, że Cialdini przyjął naczelną komendę w Sycylii tylko pod warunkiem, ażeby mógł zabrać z sobą dywizyę swego korpusu, i w tym celu miał rząd nająć sześć paropływów z Marsylii. Z tego możnaby wnosić, że siły i wpływ Garibaldeggo na wyspie nie muszą być wcale tak szczupłe, jak to rozgłaszały dotąd rządowe dzienniki włoskie, a zarazem pokazuje się najwyraźniej, że uowomianowany naczelny komendant sycylijski nie pokłada wielkiego zaufania w wojskach, które dotychczas wyprawiono do Sycylii, kiedy aż uznał za rzecz potrzebną zabrać z sobą dywizyę własnego korpusu. Ale i ten środek podobno niezdola już powstrzymać prądu wypadków, które podług dalszych doniesień tego telegramu zbliżają się coraz bardziej do ostatecznej katastrofy. Jak się bowiem pokazuje z wiadomości otrzymanych tego dnia z prowincyi neapolitańskich, wylądowali już ochotnicy, a z nimi może i sam Garibaldi w Kalabrii, a reprezentanci władzy królewskiej albo nie byli w stanie przeszkodzić temu, albo też nie chcą narazić sobie

opinii publicznej, woleli ustąpić z swoich posad, niżli stawić opór ulubieńcowi ludu. I tak donosi rzeczony telegram, że prefekt w Cal-tanzaro, Glutino zmuszony został pochodem jenerała Corte z ko-lumną ochotników ku miastu okręgowemu, a prefekt Cosenzy Guic-ciardi wyładowaniem ochotników do ustąpienia z swojej posady. Oprócz tego słychać jeszcze, że pułkownik Nullo postępuje na czele korpusu ochotników ku Reggio. Jeżeli tak dalej pójdzie, może stron-nictwo ruchu opanować w krótkim czasie całe południowe Włochy, a wtedy nie pozostanie już nic innego do wybóru, jak tylko wojna domowa lub rewolucya.

Zresztą możemy przytoczyć jeszcze kilka ważniejszych wia-domości dziennikarskich. W sprawie reformy związkowej donoszą dzienniki niemieckie, że rząd pruski oznajmi wkrótce w depešy okólnikowej do reprezentantów pruskich za granicą i w nocie oso-bnej do Austrii swoje projekta reformy związku niemieckiego. Jed-nak już z tego, co dotąd wiadomo z tych dokumentów, nie zdaje się, by te projekta mogły przyczynić się wiele do upragnio-nego oddawna zjednoczenia Niemiec.

Przywrócenie stosunków dyplomatycznych między Prusami i Hesją zdaje się być jeszcze w bardzo dalekiem polu; jak bowiem teraz donosi dziennik B. H. Z., miał Król pruski zezwolić na to dopiero wtedy, gdy stosunki konstytucyjne w Hesji ostatecznie ure-gulowane zostaną.

Zwracaliśmy wczoraj uwagę na to, że Ryll, sprawca pierwsze-go zamachu na Margrabię Wielopolskiego, powinienby pierwiej być sądzonym niż Rzaca, i powtórzyliśmy przytem domysł Czasu, że wieść o jego śmierci mogłaby być prawdziwą. Dziś jednakże do-wiadujemy się z Dziennika powszechnego, że Ryll nie umarł i proces jego wkrótce będzie wytoczony, ale nie przed sądem publi-cznym, ponieważ zdaniem lekarzy dla nadwątlonego zdrowia nie może być winowajca publicznie sądzonym.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Cielecki Włodz., z Byczkowiec. — Rulikowski Ed., z Uhrynowa.

Hotel europejski: Hr. Olizar Emil, radca dworu, z Wołynia.

Hotel angielski: Zajęczkowski Alb., c. k. prz. pow., z Lubaczowa. — Zapisoczný N., radca dworu, z Besarabii. — Łukasiewicz Kaj, z Kadłubicy.

Zajazd Kuhna: Bieczyński Stan., z Podola.

Do domu zajezdnego nr. 179 1/4: Catulli Panajetti, c. r. maj., z Petersburga.

Hotel krakowski: Nabujewski Ant., z Czernicy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 25. sierpnia.

PP. Regalski Lud, do Rosyi. — Bojarski St., c. tur., podpor., do Czer-niowiec. — Zaklika Edw., do Hahowiec. — Raczynski Wład., do Zawalowa. — Malczowski Stan., do Cześni. — Bal Fr., do Tuligłow. — Szuk Konst., do Polak. — Witosławski Bron., do Wojciechowiec. — Forecco Bazyl, do Mol-dawy. — Hr. Komarski Wład., do Bilinki. — Hr. Dzieduszycki Stan., do Gwoźdźca. — Ochocki Józef, do Wierzbawiec. — Zachariasiewicz Wacław, do Antonowa. — Hulinka Teod., do Chłopotyna. — Borowski Mac., do Boryni.

Lodyński Stan., do Nahorzec. — Laskazi Baz., do Kiszzenewa. — Jakubowicz Ant., do Wiednia. — Mysłowski Józ., do Dzwiniacza. — Torosiewicz Jan, do Wilicy. — Agopsowicz Ant., do Stanisławowa. — Kamiński Ign., do Stanisła-wowa. — Skibiński Fr., do Wasylkowiec. — Suchocki Zym., do Bukowiny.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 23. i 24. sierpnia 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	326.16	+ 15.2	65.7	południowy	sl. pogoda
2. god. po poł.	325.80	+ 22.8	44.7	zachodni	n pochmurco
10. god. wiecz.	325.64	+ 17.5	65.3	południowy	n pogoda
7. god. zrana	326.14	+ 14.9	75.2	północny	sl. pogoda
2. god. po poł.	326.20	+ 22.7	45.3	pół.-zach	n pochmurno
10. g. d. wiecz.	326.70	+ 16.5	68.0	północny	n

T E A T R.

Dziś dwunasta opera włoska: „Semiramida.“

Kurs lwowski.

Dnia 25 sierpnia.

	gotówka		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	6	4	6	8
Dukat cesarski	6	6	6	11
Półimperyal zł. rosyjski	10	41	10	51
Rubel srebrny rosyjski	1	98	2	1
Talar pruski	1	90	1	92
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	80	67	81	22
Galicyj. listy zastawne m. k. za 100 zł.	84	67	85	22
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	70	58	71	13
5% Pożyczka narodowa	82	8	82	65
Akcyje gal. kol. żelaz Karola Ludwika	227	—	228	83

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 25 sierpnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 82.55. Metaliki po 5% za 100 zł. 70.05; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje in-demnizacyjne Nizszej Austrii: po 5% za 100 zł. —; Węgier —. Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego sztuka 783. —; Instytut kredytowego dla handlu i przemysłu 207. —; niższo-austr. towarzy-stwa eskontowego —. Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —. Wekslowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. —. —. Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 129.80. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —. Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.12, dukaty ces. pełnej wagi —. korony —, półkorony —. Srebro 126.65.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 23 sierpnia.

a. Rynek publiczny.		b. Stan oblig. domestykain.		c. Akcyje.	
W austr. wal. po 5%	pier. towar.	Obli. ind. po 5% w 100 zł.	Baratu Tem.	Banku nar.	Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.
65.80	66.—	70.40	70.80	782	206.20
82.40	82.50	62.25	72.—	88.25	206.40
82.60	82.70	55.25	73.—	88.25	206.40
70.—	70.10	41.50	74.70	88.25	206.40
70.40	70.70	35.25	75.70	88.25	206.40
62.25	62.50	14	76.70	88.25	206.40
55.25	55.75	132	77.70	88.25	206.40
41.50	41.75	89.50	78.70	88.25	206.40
35.25	35.75	89.70	79.70	88.25	206.40
14	14.25	89.70	80.70	88.25	206.40
132	132.50	89.70	81.70	88.25	206.40
89.50	89.75	89.70	82.70	88.25	206.40
89.70	89.90	89.70	83.70	88.25	206.40
91.75	91.90	89.70	84.70	88.25	206.40
17	17.25	89.70	85.70	88.25	206.40
67.50	68.—	89.70	86.70	88.25	206.40
61.50	61.75	89.70	87.70	88.25	206.40
54	54.75	89.70	88.70	88.25	206.40
54	54.75	89.70	89.70	88.25	206.40
54	54.75	89.70	90.70	88.25	206.40
54	54.75	89.70	91.70	88.25	206.40
54	54.75	89.70	92.70	88.25	206.40
54	54.75	89.70	93.70	88.25	206.40
54	54.75	89.70	94.70	88.25	206.40
54	54.75	89.70	95.70	88.25	206.40
54	54.75	89.70	96.70	88.25	206.40
54	54.75	89.70	97.70	88.25	206.40
54	54.75	89.70	98.70	88.25	206.40
54	54.75	89.70	99.70	88.25	206.40
54	54.75	89.70	100.70	88.25	206.40

Kolej Auszig. Ciepl. po 200 zł. m. k.		Kolej Bern. Rosa. po 200 zł. dfto. z pierwaszeństwem po 200 zł. m. k.		Kolej Gasc.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.		Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.		Lloyd w Tryeście po 500 zł. m. k.		Mostłańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.		Tow. młyn. par. w Wied. po 500 zł. m. k.		Tow. z austr. Tow. gaz. po 50 zł. m. k.	
pien.	towar.	pien.	towar.	pien.	towar.	pien.	towar.	pien.	towar.	pien.	towar.	pien.	towar.	pien.	towar.
174	176	200	200	154	156	422	423	222	224	396	395	390	395	250	255
104	104.50	100	100.50	88.25	88.75	84.50	84.75	80.50	81.—	138	138.50	134.25	134.75	93	93.50
96.75	97.—	101.20	101.40	138	138.50	134.25	134.75	93	93.50	94	95	90	91	6.13	6.14
101.20	101.40	138	138.50	134.25	134.75	93	93.50	94	95	90	91	6.13	6.14	17.65	17.70
138	138.50	134.25	134.75	93	93.50	94	95	90	91	6.13	6.14	17.65	17.70	10.25	10.27
134.25	134.75	93	93.50	94	95	90	91	6.13	6.14	17.65	17.70	10.25	10.27	10.52	10.55
94	95	90	91	6.13	6.14	17.65	17.70	10.25	10.27	10.52	10.55	1.95 1/2	1.91	126.75	127.25
90	91	6.13	6.14	17.65	17.70	10.25	10.27	10.52	10.55	1.95 1/2	1.91	126.75	127.25	13	50 c.